

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Надя Енчева Костова;*
Икономически университет - Варна;
Научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и
анализ на стопанската дейност“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен
„доктор на науките“ по научна специалност:
„Счетоводна отчетност, контрол и анализ на
стопанската дейност“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *доц. д-р Михаил Желязков Мусов*
Университет за национално и
световно стопанство

Тема на дисертационния труд: *„Поведенчески принципи на*
управленското счетоводство“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1656 /26.06.2023г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Счетоводство и анализ“ / факултет „Финансово-счетоводен“ на УНСС съгласно чл. 39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание: *решение на ФС на ФСФ, Протокол № ФС-11/20.06.2023г.*

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Съдържанието на дисертационния труд „Поведенчески принципи на управленското счетоводство“ включва увод, изложение в пет глави, заключение, списък на използвана и цитирана литература, приложения. Обемът от 374 страници е достатъчен за обхвата на научното изследване. В структурно отношение е постигната пълнота, многообхватност и балансираност на отделните съставни елементи.

Темата на дисертационния труд може да се определи като актуална и сложна, тъй като засяга един относително подценяван въпрос - за поведенческите ефекти на управленското счетоводство и за недостатъчно осъзнатата фундаментална роля на човешкия фактор. На

този фон, изглежда адекватно формулираната цел на изследването с нейното диференциране в няколко задачи. Точно и ясно са дефинирани обекта и предмета, и много концентрирано е оповестена изследователската теза на изследването. Списъкът на използваната литература включва голям обем източници – общо 464, от които 48 на кирилица и 416 на латиница, което допринася за задълбоченото проучване и анализ на обследваната проблематика. Източниците са коректно цитирани в разработката. Считаю, че всичко това допринася за постигане развитието на модела на концептуална рамка от поведенчески принципи на управленското счетоводство.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представеният дисертационен труд е продукт на едно задълбочено научно изследване. В увода е аргументирана актуалността на избраната тема. Първите две глави могат да се оценят като теоретично съдържание с елементи на приложен характер. Останалите три глави последователно и многостранно представят всеки един от изведените поведенчески принципи като едновременно с това илюстрират тяхното емпирично съответствие и демонстрират приложението им в практиката. Заключениеето резюмира в синтезиран план най-значимите аспекти на дисертационния труд.

Приложената методология на изследването, конкретните изследователски подходи и методи са съобразени с тематиката на разработката, подходящи са за изпълнението на поставените задачи в рамките на дефинираните ограничения, и в резултат на това е постиганата целта на дисертационния труд, като съдържанието провокира дискусия сред научната колегия.

Въз основа на задълбочени изследвания на теорията на принципите на управленското счетоводство, както и на конкретни поведенчески принципи, дисертант Михаил Мусов прави обобщения и изводи, насочени към възможностите за тяхното усъвършенстване и повишаване ефективността на поведенческите решения. Прави впечатление логическата последователност и цялостната издържаност на изложението, представяща автора на дисертационния труд в светлината на научна лоялност и научна скромност.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Считаю, че могат да бъдат приети така формулираните от доц. Мусов седем приноса, като за по-ясното им открояване, биха могли да се диференцират на приноси с научно-приложен и приноси с практико-приложен характер.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Направените 5 броя публикации са тясно свързани с темата на дисертацията и въз основа на съдържанието им може да се направи извод за последователност в изследването на проблемите.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът ясно отразява съдържанието на дисертационния труд, като акцентира върху значимите моменти в него. Не са констатирани несъответствия и/или противоречия между текстовете в автореферата и дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

По мое скромно мнение, на някои места в първа и втора глава на дисертационния труд се съдържа изложение по по-общоизвестни въпроси с постигнат определен консенсус в професионалната литература по отношение на принципите на управленското счетоводство и от тази гледна точка, изложението е могло да бъде направено в по-стегнат формат. От друга страна обаче, по този начин е постигната комплексност на материята за принципите на управленското счетоводство, което носи добавена стойност за науката.

Позволявам си да задам един провокативен въпрос към доц. Мусов: Счита ли, че използването на изкуствения интелект в управлението на компанията ще повлияе върху развитието на управленското счетоводство и ако отговорът е “да“, как си представя , че ще се случи това?

8. Заключение

Представеният дисертационен труд „Поведенчески принципи на управленското счетоводство“ има характер на комплексно, самостоятелно и задълбочено научно изследване, като в него са изпълнени поставената цел и задачи и е потвърдена формулираната в увода авторова теза. В резултат на горепосочените оценки на научните достойнства на дисертационния труд може да се твърди, че в него се съдържат резултати, представляващи значими научни и научно- приложни приноси.

В заключение, изразявам категорично мнение, че Научното жури може да присъди научната степен „доктор на науките“ на доц. д-р Михаил Желязков Мусов.

21.08.2023 г.
гр. Варна

Изготвил: .....
(проф. д-р Надя Костова)

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

OPINION

By: *Assoc. Prof. Dr. Nadya Encheva Kostova;*
University of Economics – Varna;
Scientific specialty: “Accounting, control and analysis of economic activity”.

Subject: Dissertation for awarding the scientific degree **“Doctor of Science”** in the *scientific specialty “Accounting, control and analysis of economic activity”* at UNWE.

Author of the dissertation: *Assoc. Prof. Dr. Michael Zhelyazkov Musov,*
UNWE

Dissertation title: *Behavioral Principles of Management*
Accounting

The reason for submitting the opinion: participation in the Scientific Committee for the defense of the dissertation according to Order No. 1656 / 26.06.2023 of the Rector of UNWE.

1. Information about the D.Sc. candidate

The D.Sc. candidate has submitted his dissertation to the *Department of Accounting and Analysis / Faculty of Finance and Accounting* of UNWE for consideration in accordance with Article 39 of the REGULATIONS ON THE IMPLEMENTATION OF THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC STAFF IN THE REPUBLIC OF BULGARIA ACT. The dissertation defense procedure was opened on the basis of *the decision of the Faculty Council of the Faculty of Finance and Accounting, Minutes No. ФС-11/20.06.2023.*

2. General characteristics of the dissertation

The content of the dissertation “Behavioral Principles of Management Accounting” includes an introduction, a main text in five chapters, a conclusion, a bibliography of the literature used and cited, and appendices. The volume of 374 pages is sufficient for the scope of the research.

Structurally, completeness, comprehensiveness and balance of the individual components have been achieved.

The topic of the dissertation can be defined as contemporary and complex as it addresses a relatively underestimated issue – the behavioral effects of management accounting and the underrecognized fundamental role of the human factor. Against this background, the formulated aim of the study with its differentiation into several objectives (tasks) seems adequate. The object and the subject are precisely and clearly defined, and the research thesis of the study is very concisely presented. The bibliography includes a large volume of sources – 464 in total, of which 48 in Cyrillic and 416 in Latin – which contributes to the in-depth study and analysis of the issues under study. The sources are correctly cited in the dissertation paper. I believe that all of this contributes to the development of the model of a conceptual framework of behavioral principles of management accounting.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied results

This dissertation is a result of a thorough scientific research. In the introduction the relevance of the topic is stated. The first two chapters can be considered as theoretical content with elements of application. In the remaining three chapters each of the derived behavioral principles is presented in a coherent and multi-layered manner, simultaneously demonstrating their empirical relevance and practical application. The conclusion summarizes, in a synthetic form, the most significant aspects of the dissertation paper.

The applied research methodology, the specific research approaches and methods are consistent with the topic of the dissertation, are appropriate to achieve the objectives within the defined limitations of the study, and as a result, the aim of the dissertation paper is achieved, as the content stimulates discussion in the scientific community.

Based on in-depth research of the theory of management accounting principles, as well as of specific behavioral principles, D.Sc. candidate Musov makes generalizations and conclusions aimed at the opportunities for their improvement and increasing the effectiveness of behavioral decisions. The logical consistency and overall coherence of the dissertation text is impressive, presenting its author in the light of scientific loyalty and scientific modesty.

4. Evaluation of the scientific and applied contributions

I believe that the seven contributions formulated by Assoc. Prof. Musov could be accepted. In order to highlight them more clearly, they could be differentiated into contributions of scientific and contributions of practical applied character.

5. Evaluation of the publications, related to the dissertation topic

The five publications realized are closely related to the topic of the dissertation and based on their content one can draw a conclusion of consistency in the study of the problems.

6. Evaluation of the author's abstract

The author's abstract clearly reflects the content of the dissertation, focusing on its significant points. No inconsistencies and/or contradictions were found between the texts in the abstract and the dissertation.

7. Criticism, recommendations, and questions

In my humble opinion, the first and second chapters of the dissertation in some places contain expositions of more commonly known topics with a certain consensus reached in the literature on the principles of management accounting and from this point of view the presentation could have been done in a more concise format. On the other hand, however, this achieved a complexity of the subject matter on the principles of management accounting that adds scientific value.

I would like to ask the following provocative question to Assoc. Prof. Musov: Does he think that the use of artificial intelligence in company management will have an impact on the development of management accounting and if so, how does he imagine this will happen?

8. Conclusion

The dissertation "Behavioral Principles of Management Accounting" has the character of a complex, independent and in-depth scientific research, where the set aim and objectives are fulfilled, and the author's thesis formulated in the introduction is confirmed. As a result of the above-mentioned evaluations of the scientific merits of the dissertation paper, it can be argued that it contains results representing significant scientific and applied contributions.

In conclusion, I express my strong opinion that the Scientific Committee can award the scientific degree "Doctor of Science" to Assoc. Prof. Dr. Michael Zhelyazkov Musov.

21/08/2023
Varna

Signature: .....
(Prof. Dr. N

